

Dne 26. března vystoupil předseda Ústředního výboru Komunistické strany Ruské federace, předseda frakce KSFRF ve Státní dumě Gennadij Andrejevič Zjuganov (*26. června 1944) při zprávě vlády ve Státní dumě.

Vážené paní poslankyně, vážení poslanci, členové vlády, kolegové!

Právě v tento den, přesně před 25 lety, byl Vladimir Vladimirovič Putin poprvé zvolen prezidentem.

V průběhu let změnil čtyřikrát svou strategii. Znovu sestavil zhroucenou zemi, bojoval proti teroristům a udělal vše pro vytvoření národních programů a projektů. Hlavním úkolem, který si ve svém projevu stanovil, je posílení naší suverenity a soběstačnosti.

Musíme ocenit tam, kde si to zasloužíme, s těmito úkoly jsme se vypořádali společně. Vytvořili Svazový stát Rusko a Bělorusko, který má velké perspektivy. A skutečnost, že BRICS a SCO byly vytvořeny, považují za brilantní vynález Putina a čínského prezidenta Si Ťin-pchinga.

Chci poblahopřát Mišustinově vládě, která pracovala v mimořádných podmínkách, k tomu, že se vypořádala s klíčovými úkoly. V první řadě během dvou let překonala následky covidu. A dosáhla míry 4 procentního hospodářského rozvoje, což je dokonce více než světové tempo. Nyní je však úkolem tyto pozice posílit. A my jsme připraveni nabídnout náš program.

Zároveň bych chtěl poděkovat ministrům. Dostáváme rychlé odpovědi na materiály, které jim dáváme. Dnes bychom se neměli omezovat na naslouchání vládní zprávě. Je třeba hledět do budoucnosti. Před našima očima se totiž formuje nový svět, který vyžaduje zásadně odlišné přístupy.

Válka mnoha lidem vyčistila mozek, vytřela uši a otevřela oči. A v tomto ohledu musíme pochopit, že Západ není partner. Protože nám vyhlásil válku.

A neměli bychom se znovu stát jejich zákazníky. Proto by jakékoli nové dohody s nimi měly být založeny na předpokladu, že budeme sledovat jejich dodržování a proces jejich uskutečňování. Domníváme se, že všechna prezidentova nedávná prohlášení v tomto ohledu jsou naprosto oprávněná.

Je velmi důležité si uvědomit, bez čeho se v zásadě neobejdeme. Válka to ukázala v plné nahotě. Nemůžeme žít bez silné, dobře organizované a vycvičené armády a silného vojensko-průmyslového komplexu. Naše vojenské schopnosti byly posíleny asi třikrát. Ale dvě třetiny ředitelů vojensko-průmyslových podniků říkají, že jsou daňovou sazbou udušeni. A s takovou finanční politikou se situace bude jen zhoršovat.

Nemůžeme žít bez potravinové bezpečnosti. V loňském roce byla dosažena nádherná úroda. Ale bohužel ani jeden obchod nesnížil cenu chleba ani o penny.

Předložili jsme návrh zákona, podle kterého je nutné regulovat ceny základního zboží, bydlení, energií a léků. Rád bych se obrátil na pana ministerského předsedu: Pane Mišustine, tento zákon měl být přijat již dlouho a musí být přijat okamžitě!

Pro nás je naprosto nepřijatelné dále oslabovat vědu a vzdělávání, což vedlo k technologickému zaostávání země.

Podívejte se, jaké plány schválila nyní Čína? Jaké záměry deklaruje Trump společně s Muskem? Američané se rozhodli investovat 500 miliard dolarů do umělé inteligence a nejnovějších technologií. V této oblasti jsou stále výrazně před námi. Musíme tedy udělat vše pro to, abychom výrazně zvýšili výdaje na výrobu špičkových technologií a vyspělou vědu, a to i tvář v tvář nepřátelským akcím. Máme na to kapacitu.

Když se říká, že je možné zajistit moderní vzdělání tím, že se do něj investuje tři a půl procenta HDP, je to nesmysl.

I když byli nacisté poblíž Moskvy, sovětská země investovala do vzdělání šest procent. A v roce 1950 šel každý pátý rubl na vědu a vzdělání. A díky tomu se nám podařilo překonat jadernou prodlevu a vytvořit paritu jaderných raket.

V této oblasti budeme muset zdvojnásobit naše zdroje. A domnívám se, že zákon, který navrhli Alferov, Mělnikov, Kašin, Afonin, Novikov, Smolin, Ostanina, Savická, měl být přijat již dávno. To je zákon „Vzdělání pro všechny“, který je aktivně podporován vědeckou komunitou a našimi soudruhy.

Věříme, že je možné zajistit stabilitu ve společnosti bez regulace migrace. A 19 zákonů, které jsme v této oblasti přijali, by mělo být podpořeno neustálou pokračující prací.

Ministr vnitra Kolokolcev ve svém projevu ve Státní dumě zdůraznil: „V orgánech činných v trestním řízení je nedostatek personálu. Některé oblasti jsou prostě v chudobě a ztrácejí svou kapacitu. Pokud bude tato situace pokračovat, nebudeme schopni se vypořádat se zločinem.“

Jednou z nejdůležitějších pravd, kterou si musíme zapamatovat, je, že bez sociální soudržnosti nelze vyřešit žádný zásadní problém. Ano, vládní zpráva se zabývá především socioekonomickými otázkami. Ale my se angažujeme ve velké politice. A dnes je třeba říci, že při hlasování ve volbách REV, třídní pracovní týden a práce z domova zničí jakoukoli demokracii.

Jsem šokován mimořádně nebezpečným návrhem zákona, který nám Klišas předložil. Navrhuje úplně zrušit volební lístky, vzít všechny stranické organizace pod pokličku, všude se natáčet. Ale jak můžete fotografovat na uzavřené stranické akci, když máme politickou konkurenci? A program, s nímž půjde politická síla do voleb, by měl zůstat vnitřním tajemstvím každé strany nebo organizace, dokud nebude dokončen a zveřejněn. To je stejné nedorozumění jako zákon o likvidaci místních sovětů!

Už jsem vám říkal, že si těžko lze představit hloupější zákon, než je zákon o likvidaci územní samosprávy, který se nakonec podařilo prosadit. Takové zákony nemohou existovat v zemi, která se dva tisíce let formovala na kolektivistickém základě – ať už je to rolnická komunita,

kozácký kroužek, šlechtické shromáždění nebo sovětský stranický aktivista. Bez zohlednění historických ponaučení a tradic nebudeme dnes schopni spolehlivě posílit naši bezpečnost.

A jaké jsou hlavní hrozby, kterým čelíme?

Vyhynutí! Jsme jedinou zemí na světě, která nadále ztrácí populaci. Zrada našich národních zájmů v roce 1991 stála ruský lid 31 milionů lidí. Za poslední rok země ztratila dalších 600 tisíc. V Centrálním federálním okruhu je pokles o 180 tisíc. Ve Vladimírské oblasti - 13 tisíc; v Tverské oblasti - 11 tisíc; v Ivanovské oblasti - 9 tisíc...

Je to původní ruská půda, na které vyrostla naše státnost, naše vítězství a důstojnost. A budeme muset učinit zásadní rozhodnutí, abychom tuto ohrožující situaci překonali. Osm zákonů, které Ostanina (Naděžda Alexandrovna Ostanina, předsedkyně komise Ruské Dumy po rodičovství – poznámka metéra) navrhla, stále nebylo dosud přijato. Ale bez velké rodiny a oživení vesnice nelze demografickou krizi zastavit.

V Orlovské oblasti mají tři oligarchové latifundisté 100 tisíc hektarů půdy nebo více. Zlikvidovali veškerý chov zvířat. Ve vesnicích nezůstala pro ženy žádná práce. Oligarchové budou vyrábět jen to, co je pro ně výhodné, a budou ignorovat zájmy lidí.

Ale pokud budou jejich zájmy nadále převládat, budeme i nadále vymírat. Je naléhavé a seriózní zabývat se programem navrženým Kašinem, obhajovaným Charitonovem a pravidelně představovaným Kolomejcevem. (*Členové frakce KSRF v Ruské Dumě – poznámka metěra.*)

Mluvíme o vyzbrojení zemědělství stroji, ale v Rostselmaši máme tři tisíce neprodaných traktorů a kombajnů. V lednu a únoru se neprodal ani jeden.

Máme lehký průmysl, který jsme nedávno zvládli. Ale za stejné dva měsíce se neprodal ani jeden hrnec. Proč? Protože producenti zůstali bez peněz. Úvěrová sazba se zvýšila na 21 procent, monetizace ekonomiky pouze o 55 procent a skákající rubl neumožňuje normální práci.

Nedávno jsme do Dumy pozvali guvernerku centrální banky Nabiullinu. Udělala toho hodně. Regulace ekonomických vztahů však není jen záležitostí vlády. To je záležitost prezidenta, vlády a Státní dumy. Tak se rozhodneme! Pokud toto tempo vydrží alespoň další rok, budeme čelit ústupu v technologiích nejméně pět let. A toto zpoždění nebudeme schopni dohnat.

Další vážnou hrozbou je rozkol ve společnosti, jehož hlavní příčinou je zbídačení. Deset milionů občanů Ruska žije za 14 a půl tisíce rublů měsíčně. (To je ve srovnání jako 3650 korun u nás – poznámka metěra.) Přesněji řečeno, vymírají. Musíme přijmout veškerá možná opatření, abychom překonali masovou chudobu. Dovolte mi připomenout, že se jedná o jeden z klíčových strategických úkolů nastíněných v projevech a výkonných příkazech hlavy státu.

Další hrozbou je opotřeбенí vybavení. Máme skvělé specialisty v energetickém sektoru. Kdysi jsme s Masljkovem jeli do vodní elektrárny Sajano-Šušenskaja a doslova jsme ji zachránili. Ale stále máme v této oblasti 60-70 procent odpisů a neklesá to. Naši stavbaři toho mají za sebou opravdu hodně. Počet vybydlených a zchátralých domů ale roste rychleji, než výstavba a zprovoznění nových. Koupě bytu je přitom pro drtivou většinu občanů velkým problémem.

V roce 1999 v době, kdy letadla NATO bombardovala Jugoslávii, připojili Českou republiku k tomuto zločinnému souručenství svými podpisy prezident Havel a premiér Zeman. Žádné referendum se nekonalo.

Německa AfD má ve svém programu obnovení spolupráce s Ruskem a referendum o členství SRN v EU a NATO. Možná právě proto letí jejich preference vzhůru a nyní je nejsilnější partají v Německu.

Prezident USA Trump však má v tomto směru mírný náskok.

Dnes (25. dubna) se koná akce k výročí setkání spojeneckých vojsk USA a Sovětského svazu (ELBE DAY) u německého města Torgau.

Na tuto akci nebyl pozván ruský velvyslanec a americká ambasáda ze solidarity s Ruskou federací odmítla oficiální účast. Ještě před zahájením oficiální položili na památné místo věnce „Noční vlci prezidenta Putina“.

Policie však nezasahovala ani proti účastníkům proruské demonstrace, kte-

Mezi nejzávažnější hrozby patří degradace personálu. Pouze profesionální personál je schopen řešit každodenní i strategické úkoly, kterým země čelí. Personální otázka je otázkou našeho přežití.

Proč Čína učinila takový průlom a dosáhla tak vynikajícího úspěchu?

Vzala si to nejlepší z velké sovětské vědy. Proto dnes tuto zemi reprezentuje většina vítězů největších olympiád v matematice a programování, kteří stojí na piedestalu po celém světě. Podívejte se na jejich program na příštích 10 let. Počítá s několikanásobným zvýšením všech nejdůležitějších socioekonomických ukazatelů.

Myslím si, že náš premiér je v tomto ohledu naprosto moderní člověk, protože on sám je systémový pracovník. Zná produkci. A už v prvním roce svého působení v čele vlády našel 100 miliard na rozvoj domácí elektroniky. I když v tu chvíli se to zdálo nemožné. Musíme však zvýšit tempo rozvoje high-tech odvětví a kultivovat v nich náš personál. Přes milion našich vynikajících odborníků pracuje v jiných zemích, v mnoha z nich jsou nyní pronásledováni rusofoby. Zavolejte jim, vytvořte jim důstojné podmínky pro život a práci - a oni rádi přijdou domů.

Pojďme tento problém vyřešit! Na prezidentově stole je již dlouho námi připravená odpovídající nota. A on s ní souhlasil.

Máme před sebou 80. výročí vítězství. Ještě jednou všechny vyzývám, aby se zamysleli nad tím, jak důležitá je pro zemi a společnost zdravá morální a politická atmosféra. Pokud začnou znovu zabadňovat mauzoleum překližkou, pokud nevrátí Stalingradu jeho pravé jméno, bude to neodpuštělná a extrémně nebezpečná chyba!

Potřebujeme letiště Stalingrad, město Stalingrad! Bojovali, vyhráli a obdrželi ocenění - za Stalingrad. Lidé čekají na obnovení historické spravedlnosti. A my ho musíme obnovit, abychom tomuto velkému výročí důstojně čelili.

V dubnu uspořádáme v Moskvě antifašistické fórum, na kterém se sejdou zástupci z více než stovky zemí. **Zveme vládu k účasti na tomto fóru.**

Přejeme Mišustinovi a jeho týmu další úspěchy!

Neúcta k osvoboditelům

ří nesli ruské a sovětské státní vlajky. V záběrech TV kamer bylo možné spatřit ruského velvyslance s doprovodem, který ale nesměl vystoupit s projevem.

Televizní reportér TV WELT si neodpustil poznámku, že jde o bezpre-

cedentní neúctu k padlým. Německá vláda se zachovala podobně jako ta polská, která zakázala ruské delegaci účast na akci k 80. výročí osvobození koncentračního tábora Osvětim Rudou armádou!

Na akci vystoupil také předseda AfD (Alternativa pro Německo) dr. Chrupalla, který chování vlády Spolkové republiky odsoudil jako bezprecedentní neúctu ke dvaceti pěti milionům Rudoarmějcům, kteří položili své životy za osvobození Evropy od nacismu.

Televizní reportér k tomu dodal, že německá vláda měla strach, že by ruský velvyslanec zopakoval tehdejší přísahu

amerických a sovětských vojáků u Torgau: „**UŽ NIKDY NACISMUS - UŽ NIKDY VÁLKU!**“, což by prý mohl interpretovat jako aktuální ruskou operaci proti nacistické vládě na Ukrajině.

Na TV WELT byl také prezentován generální tajemník NATO, který před jednáním s prezidentem Trumpem ve Washingtonu prohlásil, že Rusko je úhlavním nepřítelem NATO a z toho vyplývá povinnost této organizace proti Ruské federaci bojovat všemi prostředky.

Následovala reportáž z výcviku bojové jednotky na Ukrajině, kterou tvoří vojáci z dvanácti členských států NATO. Činnost těchto jednotek podléhá velení ukrajinské armády v koordinaci s generálním štábem v Bruselu. Jednotce velí čtyřicetiletý důstojník Bundeswehru.

Na dotaz, za jak vysoký žold na Ukrajině bojují odpověděl dvaadvacetiletý německý voják: „Kolem šestadvaceti tisíc eur, podobně jako vojáci ukrajinských jednotek.“

Miroslav Kunst

Stalin nechtěl, aby město bylo pojmenováno po něm

Přesně před 100 lety, 10. dubna 1925, se Ústřední výkonný výbor SSSR rozhodl vyhovět petici caricynských dělníků a přejmenoval toto město na Volze na Stalingrad.

Po dalších 36 letech, 10. listopadu 1961, Nejvyšší sovět RSFSR opět rozhodl o změně názvu města „s ohledem na přání a požadavky kolektivů... podniky, staveniště, státní statky a kolchozy“. Tentokrát ze Stalingradu na Volgograd.

Je jasné, že v obou případech stála za „požadavky dělníků“ velká moskevská politika.

Rozhodnutí o odhalení kultu osobnosti stále vyvolává kontroverze a vyvolává návrhy na návrat názvu „Stalingrad“ nikoli symbolicky (k výročím vítězství v bitvě), ale definitivně.

Ve sporech zaznívá stejný argument - název „Stalingrad“, zrušený v roce 1961, není primárně spojován se jménem vůdce, ale s činem vojáků Velké vlastenecké války.

Jedna z nejtěžších bitev v dějinách válek, ve které naše země zvítězila a zvrátila tak průběh druhé světové války, zůstala v paměti národa.

A tato vzpomínka zastínila důležitý historický mýtus pro předválečnou společnost.

Trocký, Zinověvsk a Stalingrad

Až do počátku 60. let 20. století neslo Stalinovo jméno 34 osad v Sovětském svazu a „zemích lidové demokracie“. Od Stalinabadu (nyní Dušanbe) až po bulharské město Stalin, které nyní nese historický název Varna.

Je známo, že došlo k pokusům přejmenovat Moskvu na počest vůdce a učitele, a to čtyřikrát. V letech 1937 a 1938 obyčejní dělníci volali po tom, aby se hlavní město jmenovalo Stalinodar.

(Za tuto možnost lobbboval šéf NKVD Nikolaj Ježov, ale Stalin ji osobně odmítl.)

V roce 1948 u příležitosti 70. výročí generallissima a v roce 1953, po jeho smrti, se objevil návrh na přejmenování Moskvy na Stalina – v druhém případě iniciativu mas odmítli Lavrentij Berija a Nikita Chruščov. Ať je to jakkoli, jméno vůdce bylo zvěčněno po celém Sovětském svazu a východním bloku.

Ale historie Caricynu-Stalingradu se vymyká všeobecnému seriálu.

Město bylo přejmenováno ještě před začátkem rozsáhlé chvály generálního tajemníka Ústředního výboru Všesvazové komunistické strany (bolševiků) a dokonce ještě před okamžikem, kdy Stalin soustředil jedinou moc ve straně a ve státě.

Stačí říci, že v letech 1925 až 1929 existovala dvě města na stejné mapě se Stalingradem, která nesla jméno Trockého – Gatčina v Leningradské oblasti a dnešní Čapajevsk u Samary.

Leninovi nejbližší spolupracovníci, včetně těch, kteří se ukázali jako „nepřátelé lidu“, měli nárok na „svá“ města. Například v letech 1924-1934 se Jelisevetgrad jmenoval Zinověvsk (na počest Grigorije Zinověva, který byl zastřelen v roce 1936) a Jenakijevo v dnešní Doněcké lidové republice v letech 1928 až 1937 se jmenovalo město Rykovo na počest Alexeje Rykova, který byl zastřelen v roce 1938.

Caricyn-Stalingrad nebyl prvním městem, které připadlo soudruhu Kobovi. V roce 1924 po něm byla pojmenována Juzovka, dnešní Doněck. Ale bylo to město na Volze, které bylo

důležité, jak pro Stalina osobně, tak pro vznikající kánon dějin občanské války a „mladé sovětské republiky“.

Minin bez Požarského

Jedním z klišé tohoto kánonu byla „mladá republika v prstenci front“, jak byla popisována situace v letech 1918 až 1919.

Na jaře 1918 se mohl prstenec na Střední a Dolní Volze skutečně zmenšit - z východu byli rudí tlačeni Komuchovou lidovou armádou a československým sborem. Ze západu postupovala donská armáda Petra Krasnova, která se mimo jiné hnala k Caricynu.

„Netahejte mě do toho!“

14. května šéf Nejvyšší vojenské rady RSFSR Lev Trocký nařídil jmenování jednoho z „vojenských specialistů“, kteří byli poté aktivně verbováni do Rudé armády, velitelem Severokavkazského vojenského okruhu (a ve skutečnosti velitelem obrany Caricynu, protože Kavkaz byl okupován bílými). Trocký svěřil kritický sektor bývalému generálporučíkovi generálního štábu carské armády Alexeji Sněsarevovi. Ve stejné době Rada lidových komisařů – nebo spíše Lenin – jmenovala osvědčeného soudruha, člena Ústředního výboru Komunistické strany Ruska (bolševiků) Stalina, odpovědného za potravinovou diktaturu na jihu Ruska a mimořádného představitele Všeruského ústředního výkonného výboru. Ve skutečnosti byla Kobě v Caricynu delegována administrativní „diktatura“.

Mezi velitelem armády, Trockého chráněncem Sněsarevem, a vůdcem strany Stalinem vzniklo pochopitelné a tvrdé soupeření o administrativní a vojenské zdroje. Ve stejnou dobu přijel do Caricynu jeden z organizátorů petrohradské čety a účastník nedávných bojů na Donbasu, Kliment Voršilov. Jako zázrakem se mu podařilo odvést svůj luhanský dělnický oddíl pryč od postupujících rakousko-německých vojsk a projít Donem obsazeným krasnovity. Namísto 5. armády Doněcko-krivorogské republiky, poražené Němci, byla vytvořena caricynská skupina Rudé armády pod velením Sněsareva. Ale profesionální revolucionář Klim nenašel společnou řeč s carským důstojníkem – a postavil se na stranu soudruha Koby.

Dalším podporovatelem Stalina v „caricynském konfliktu“ byl místní politik, majitel příjmení, které nevyžadovalo pseudonym - Sergej Minin (rád se představoval jednoduše jako „občan Minin“). Od roku 1905 byl bolševikem, za Kerenského se stal starostou Caricynu a nyní byl členem Revoluční vojenské rady Caricynovy armády. Nakonec se ke Stalinovu týmu připojil velitel 4. jezdecké divize Semjon Budonnyj, který úspěšně operoval v Caricynské oblasti.

Válka na frontě, hašteření v týlu

Celkově vzato, caricynský konflikt v roce 1918 předpověděl budoucí boj mezi Stalinem a Trockým o nejvyšší moc. Lev Davydovič - prostřednictvím Sněsarjeva

Sergej Minin

Kliment Jefremovič Voršilov

- „tlačil“ sám a direktivně (jako lidový komisař pro vojenské záležitosti, šéf Revoluční vojenské rady atd.). Josif Vissarionovič navázal kontakty a byl „přáteli proti“.

Konflikt mezi trockisty a stalinisty v jediném městě v podmínkách bělogvardějské ofenzívy dospěl tak daleko, že Stalin a Vorošilov zatkl Sněsareva a téměř celé velitelství Severokavkazského vojenského okruhu. Byl zatčen další „specialista“ - náčelník štábu Severokavkazského vojenského okruhu, plukovník carské armády Anatolij Nosovič. A přinejmenším v tomto případě nebyla podezření z neloajality k sovětskému režimu neopodstatněná - v listopadu 1918 přešel Nosovič na stranu bílých.

Již v naší době historik občanské války Andrej Ganin, který se věčně zabýval historií bílého podzemí v Rudé armádě, publikoval paměti a dokumenty z Nosovičova archivu spolu s dříve publikovanými vzpomínkami vojenského specialisty.

Z materiálů vyplývá, že na jaře 1918 plukovník na pokyn moskevského protibolševického podzemí a francouzské vojenské mise v Rusku pronikl do řad Rudé armády.

Alexej Sněsarev

Ale pokud jde o Sněsareva, ten nesloužil Rudým ze strachu, ale ze svědomí. V létě 1918 Moskva požadovala propuštění velitele a vykonání jeho rozkazů. Trocký tvrdě požadoval odstranění Stalina a Vorošilova. Ale soudě podle pozdějších událostí, Lenin se rozhodl neurazit věrného Kobu.

Na místě byla vyslána komise Všeruského ústředního výkonného výboru, v jejímž čele stál starý člen strany Alexej Okulov. Komise učinila šalamounské rozhodnutí: Stalin a Vorošilov měli zůstat v Caricynu na svých původních pozicích, Sněsarjev de iure zůstal vojenským vůdcem Severokavkazského vojenského okruhu (formálně zůstal v této funkci až do 23. září 1918), ale byl odvolán do Moskvy. Skutečné vojensko-civilní vedení na místě přešlo na Stalina. Mohl to považovat za první vítězství aparátu ve válce s lidovým komisařem vojenských záležitostí Trockým. Čekaly nás však vojenské zkoušky.

V červenci-září a září-říjnu došlo ke dvěma ofenzívám bílých, přičemž druhá byla obzvláště obtížná. Rudí zorganizovali ve městě vážný opevněný prostor, ale Děnikin a Krasnov vrhli značné síly na Volhu. Donská armáda dosáhla Volhy severně a jižně od Caricynu, bílí překročili levý břeh řeky, přerušili železnici - a v kleštích dobyli město.

V září Trocký pokračoval v požadavku na odvolání Koba z fronty - lidový komisař vojenských záležitostí telegrafoval Leninovi, že „věci se vyvíjejí velmi špatně v caricynském sektoru, navzdory převaze v silách“.

V říjnu se však situace změnila průlomem 1. „ocelové“ střelecké divize Rudé armády pod velením Dmitrije Žloby, která přišla z Kavkazu. „Ocel“ udeřila na Krasnovovy jednotky do týlu, úplně porazila astrachaňský oddíl generála Michaila Děmjanova (generál sám byl zabit a jeho štáb byl zajat), načež donové generála Konstantina Mamantova ustoupili pod hrozbou obklíčení.

Zázračné objevení se Žlobových vojsk bylo navíc ve skutečnosti spontánním projevem „stranictví“ v logice občanské války. Velitel „ocelové“ se pohádal s dalším vojenským velitelem-nugetem první fáze války, vrchním velitelem 11. armá-

dy Ivanem Sorokinem, a jednoduše stáhl svou divizi z kavkazské fronty a přešel na caricynskou frontu. V důsledku toho byl útok bílých úspěšně odražen. Ano, za vysokou cenu: až 60 tisíc padlých, raněných a zajatých vojáků Rudé armády, z toho 12 tisíc zabitých a zajatých Donců.

Ale ať je to, jak chce, 18. října 1918 Stalin telegrafoval Leninovi o porážce Krasnovic u Caricynu.

Jak bílí dobyli Rudý Verdun

V sovětské propagandě byl městu přiřazen přídomek „rudý Verdun“ - analogicky k největší a nejkrvavější bitvě první světové války u francouzského města Verdun. A důležité je, že během druhé obrany Caricynu ji vedli Stalin a Vorošilov, kteří se stali součástí Revoluční vojenské rady jižní fronty.

Zároveň se v říjnu 1918 zdálo, že Trocký dosáhl svého cíle. Stalin byl odvolán do Moskvy. Ale stalo se to v pravý čas.

Generálové Děnikin a Wrangel na přehlídce v Caricynu, 1919

V lednu 1919, kdy již Koba ve městě nebyl, uštědřila Krasnovova donská armáda Rudým několik porážek na předměstí Caricynu a v květnu zahájila Děnikinova kavkazská armáda generála Petra Wrangela ofenzívu proti městu.

30. června „Kavkazané“ s podporou Jekatěrinodarské tankové divize, těžkého obrněného vlaku Jednotného Ruska a tří lehkých obrněných vlaků obsadili Rudý Verdun.

Bylo to v Caricynu, kde Děnikin vyhlásil svou moskevskou direktivu. Teprve v lednu 1920 10. armáda Rudé armády pod velením Alexandra Pavlova konečně vytlačila bílé z města.

Ale konečný kánon občanské války zahrnoval hrdinnou obranu Caricynu pod velením soudruha Stalina a prvního rudého důstojníka Vorošilova.

„Říkejme tomu Miningrad“

Kampaň za změnu jména Caricyn začala na samém počátku „meziválky“, které začalo po Leninově smrti.

V prosinci 1924 bylo na schůzi městských pracovních kolektivů přijata rezoluce, že „dvě města velké ruské revoluce jsou jejími představenými základnami - Petrohrad a Caricyn“, a proto by město na Volze, po vzoru severního hlavního města a dalších míst s podobným osudem, mělo být přejmenováno a mělo by být pojmenováno po Stalinovi. Článek v novinách „Borba“ je orientační:

„Je zcela jasné, že jméno Caricyn pro naše město je mrtvé... Město, které se velkými písmeny zapsalo na stránku revolučních dějin, o němž každý ví - dokonce i v zahraničí - nemůže být nazváno Caricynem... Mezi carevnou a dělnickou třídou není nic společného.“

Nikoho už nezajímalo, že město nebylo pojmenováno na počest panovníka, ale podle jména přítoku Volhy - carevny. A tento název je s největší pravděpodobností „reinterpretací“ tatarského Sary-su - „žlutá voda“ nebo Sary-sin - „žlutý ost-

rov". Dělníci navrhli tři názvy - Rudý Verdun, Stalingrad a... Miningrad. Na počest hlavy carevny, starého bolševického občana Minina.

Stalin pak projevil skromnost.

Je znám jeho dopis tajemníkovi caricynského oblastního výboru Borisi Šeboldajevovi z 25. ledna 1925:

„Neusiloval jsem a neusiluji o přejmenování Caricynu na Stalingrad... Pokud je tak nutné přejmenovat Caricyn, nazvěme ho Miningrad nebo nějak jinak... Pokud jste již příliš volali o Stalingradu a nyní je pro vás těžké opustit započatou práci, nezatahujte mě do této záležitosti.“

Veřejnost však byla neoblomná a z města se nestal ani Miningrad, ani Rudý Verdun. Dne 10. dubna 1925 podepsali „všesvazový starosta“ Michail Kalinin a tajemník Ústředního výkonného výboru SSSR Abel Jenukidze (zastřelený v roce 1937) dekret o udělení jména Stalingrad městu.

„Přemýšlím o nahrazení trestu smrti“

Ze všech vojenských a politických oponentů Josifa Vissarionoviče měl štěstí pouze vojenský špion Nosovič. Spolu s Děnikinem dosáhl hodnosti generálmajora, s Wrangelovými vojáky opustil Krym a zemřel v roce 1968 v Nice.

Osud Trockého je znám. Jeho chránělec Sněsarjev byl zatčen OGPU již v roce 1930 v kauze vojenských specialistů („kauza Vesna“). Abychom byli spravedliví, Stalin projevil shovívavost. Je znám jeho vzkaz Vorošilovovi: „Klim! Myslím, že by bylo možné nahradit Snesarjevův trest smrti 10 lety.“ Rok Snesarjevovy smrti je 1937, ale zemřel „sám“ - na mrtvici krátce po svém propuštění z tábora. V prosinci téhož roku zemřel v Amurlagu starý bolševik Okulov, šéf moskevské komise, která v roce 1918 rozhodla o osudu Stalina a Vorošilova.

Ve stejné době, v roce 1937, byl zastřelen „velitel-10“ Alexandr Pavlov, který v roce 1920 vyhnal bílé z Caricynu, na základě obvinění z účasti na vojenském spiknutí. Jak později tvrdil Chruščov, „mistr“ Šeboldajevovi neodpustil intriky na XVII. sjezdu, když leninská garda přesvědčila Sergeje Kirova, aby pomohl odstranit Stalina z postu generálního tajemníka.

V roce 1938 odsoudilo vojenské kolegium Nejvyššího soudu k trestu smrti Dmitrije Žlobu, jehož svižný nájezd zachránil Caricyn během druhé obhajoby.

Ale ti, kteří byli se Stalinem ve vrcholném okamžiku náporu bílých a zároveň konfrontace s lidovým komisařem pro vojenské záležitosti Trockým, unikli smutnému osudu. Nebudeme vám připomínat skvělou kariéru Vorošilova a Buďonného, kteří jsou jim obzvláště blízcí.

Ještě překvapivější je osud občana Minina, na jehož počest byl Caricyn téměř přejmenován.

Starosta, který se v srpnu 1917 přátelil s menševiky - takové podrobnosti v životopise stačily pro „nejvyšší míru sociální ochrany“ ještě před začátkem velkého teroru. Ale Minin byl členem „vojenské opozice“ a Zinověvovy „nové opozice“.

Jako rektor Komunistické univerzity se vyznamenal článkem „Filozofie přes palubu!“ - ve srovnání s předchozími epizodami je to maličkost, ale s takovými excesy se bojovalo i ve třicátých letech. Přesto Minin zemřel přirozenou smrtí v roce 1962 ve funkci „penzisty“. A nebyl pohřben na cvičišti v Kommunarce, ale v bolševickém sále Donského kolumbária.

V jeho oficiálním životopise je však podivná epizoda - „v roce 1927 ze zdravotních důvodů (pravděpodobně duševní porucha) se stáhl z veřejných aktivit.“

Ale v roce 1929, v roce Trockého exilu, byl údajnému duševně nemocnému udělen Řád rudého praporu.

Obraz A. I. Bubnova

„Stalin, Vorošilov v pozicích u stanice Voroponovo“

Pjatimorsk, Mir-gorod, Volgograd

O „přehnaném předvádění Stalinovy role při obraně Caricynu“ (a zároveň během bitvy o Stalingrad) se podle očekávání začalo mluvit po XX. sjezdu a Chruščovově zprávě o kultu osobnosti. A před XXII. sjezdem (17.-31. října 1961) - kdy byl z vůle Nikity Sergejeviče prohlouben proces odhalování jeho předchůdce - a dekretem prezidia Nejvyššího sovětu RSFSR byl přijat dekret prezidia Nejvyššího sovětu RSFSR o přejmenování města na Volgograd a regionu na Volgograd.

V moderním regionálním tisku lze najít publikace, které tentokrát (stejně jako v roce 1925) uvažovaly o alternativních názvech. Například: Leningrad nad Volhou, Kosmograd, Pjatimorsk, Stalgrad, Nepokorný, a dokonce i Mir-Gorod.

Neproběhla však žádná veřejná diskuse a není zcela jasné, proč byl Volgograd nakonec vybrán. Je známo, že na začátku listopadu 1961 se ve městě konalo 472 „vysvětlujících“ shromáždění s přesně spočítaným počtem účastníků - 82 773 lidí.

Soudě podle moderních průzkumů veřejného mínění se většina obyvatel Volgogradu domnívá, že je lepší se jména jejich města nedotýkat. Například studie ruského Centra pro výzkum veřejného mínění (VTSIOM) v době výročí bitvy o Stalingrad (únor 2023) ukázala, že 67 procent nepodporuje myšlenku přejmenování města zpět. Podobný výsledek (70 %) ukázal v březnu téhož roku průzkum sociologické společnosti Russian Fields. Pokud jsou tato měření správná,

jeví se jako optimální kompromisní řešení, které Volgogradská městská дума přijala v roce 2022.

Michail Kučerov, 10. dubna 2025

Město se symbolicky stává Stalingradem znovu, ale pouze devětkrát do roka:

23. února, 8. a 9. května, 22. června, 23. srpna, 2. a 3. září, 19. listopadu a 9. prosince.

S výjimkou prvního jsou data spojena s Velkou vlasteneckou válkou a zejména s bitvou u Stalingradu.

V dnešní době jsou na vjezdu do města instalovány cedule se starým názvem - Stalingrad.

Semjon Michajlovič Buďonnyj